

**Анотований перелік дисциплін з циклу загальної (гуманітарної та соціально-економічної) підготовки
відповідно до навчальних планів для студентів II (3 і 4 семестри) і III (5 і 6 семестри) курсів
на 2021–2022 навчальний рік**

а) для II курсу (3 і 4 семестри)

№ з/п	Назва вибіркової дисципліни	Прізвище викладача	Кафедра	Анотація
3 семестр				
1	Історія Львівського університету	доц. Качмар В.М.	Новітньої історії України імені М.Грушевського	Львівський університет є одним з найдавніших серед вищих навчальних закладів України. Історію становлення української державності в Галичині важко уявити без історії Львівського університету, його професорів і вихованців. Адже всі процеси, що відбувалися в суспільному житті краю, науці, культурі, проходили за їх активної участі. З плином часу, зміною поколінь, орієнтації й характеру державних чинників Університет завжди намагався зберегти своє обличчя, традиції, головне призначення. Сьогодні Львівський університет є храмом освіти, науки й культури, осередком прогресу, вогнищем непокори будь-яким проявам несправедливості й насильства. Враховуючи минулі та сучасні дослідження українських і зарубіжних учених з історії Львівського університету, головною метою курсу є ознайомити студентів з найважливішими періодами історії Львівського університету від середини XVII до початку XXI ст., навчити студентів розуміти процеси суспільно-політичного життя Галичини, ознайомити з біографіями відомих професорів Університету, студентським життям, боротьбою за український університет у Львові. Такий навчальний курс буде корисним для студентів усіх факультетів Львівського університету.
2	Соціопсихологія злочинності	доц. Демків О.Б.	Соціології	Навчальний курс «Соціологія злочинності» присвячений соціологічним та психологічним аспектам формування і поширення різних форм відхильної поведінки, а також засобам їх діагностики і попередження. Курс складається з таких тематичних модулів: 1) історія становлення й

				<p>теоретичні підходи в дослідженні злочинності та відхильної поведінки; 2) поширеність і динаміка відхильних форм поведінки й злочинності в сучасному українському суспільстві; 3) методичні й етичні питання емпіричного дослідження відхильної поведінки. У межах курсу розглядаються такі поняття, як «девіація», «патологія», «аномалія», «соціальні цінності», «норми», «соціальний контроль» та ін.; здійснюється порівняльний аналіз низки підходів у вивченні злочинності та відхильної поведінки (утилітаристський, біологізаторський, конструктивістський, соціокультурний, підхід соціальної екології, теорія соціальної напруги). Особлива увага приділена виробленню вмій і навичок організації та проведення соціологічного дослідження відхильної поведінки і злочинності в сучасному українському суспільстві.</p>
3	Єврейська спільнота України: культурна пам'ять та історична взаємодія	доц. Васьків Н.А.	Нової та новітньої історії зарубіжних країн	<p>Важливим у системі міжнаціональних відносин є питання щодо чинників формування та розвитку моделей співіснування євреїв із представниками інших народів. Політико-адміністративний статус українських земель значно впливав на ступінь їхнього порозуміння чи виникнення локальних суперечностей. Тому виняткового значення набувають складові єврейського повсякденного життя, що стали основою збереження історичної пам'яті та розбудови міжнаціональної культурної взаємодії. Цей курс покликаний ознайомити студентів з основними етапами розвитку як єврейської спільноти, так і українсько-єврейських відносин загалом: від перших документальних згадок про появу євреїв на українських теренах і до сьогодення. Тематика курсу передбачає розгляд та аналіз ключових політико-правових, соціально-економічних та культурно-освітніх факторів, що мали безпосередній вплив на формування/видозміну ставлення українців до євреїв і навпаки. Водночас метою курсу є поглиблення знань щодо світоглядних основ культурного життя єврейських громад. Усебічному вивченню курсу сприятиме детальний аналіз джерельного матеріалу.</p>
4	Слов'янська міфологія	доц. Галайчук В.В.	Етнології	<p>Головною метою навчального курсу є ознайомлення студентів з традиційними міфологічними уявленнями слов'янських етносів. У теоретичній частині курсу розкривається значення термінів «міф» і «міфологія», подається загальний огляд категоріального поділу міфологічних мотивів. У наступній частині курсу студенти ознайомляться з вищою міфологією слов'ян, з їхніми уявленнями про богів і з основними міфологічними сюжетами. Складовою частиною курсу є висвітлення питань, пов'язаних з так званою нижчою міфологією,</p>

				чи демонологією. Ця колоритна ділянка традиційної духовної культури слов'ян є яскравою ілюстрацією «живої старовини» і має непересічне значення для дослідників.
5	Економічна історія України: виробництво, торгівля, фінанси	доц. Масик Р.В.	Історичного краєзнавства	У курсі розглядається економічний розвиток українських земель від IX до XX ст.; вивчаються історія галузей виробництва, фінансових систем, торгівлі; зосереджується увага на особливостях господарської політики державної влади; визначаються основні віхи економічного розвитку краю, їх особливості; з'ясовується роль українських теренів в історії міжнародних економічних відносин.
6	Культурно-цивілізаційний розвиток народів Центральної та Східної Європи	доц. Лешкович Н.О.	Історії Центральної та Східної Європи	На широкому історичному матеріалі розглядаються напрямки цивілізаційних впливів на культурні процеси в центрально-східноєвропейському просторі. Головна увага звертається як на спільні риси культурного розвитку народів усього регіону, так і на специфіку культурного розвитку Польщі, Чехії, Угорщини, Словаччини й України зокрема. Прослідковуються основні тенденції культурно-цивілізаційного розвитку народів Центральної та Східної Європи відповідно до головних етапів розвитку європейської культури. Цивілізаційний підхід у вивченні проблеми культурного розвитку дає змогу виявити місце народів Центральної та Східної Європи у світовій історії та обґрунтувати їхню цивілізаційно-культурну ідентичність.
7	Скарби музеїв України і світу	доц. Дудяк О.А.	Давньої історії України та архівознавства	У сучасному світі культурну сферу розглядають як важливий чинник соціально-економічного розвитку країни та формування її конкурентоздатності в міжнародному вимірі. Важливою складовою культурної царини сучасних розвинутих країн є музеї. Вони призначені для збереження культурно-історичних і природничо-наукових цінностей, накопичення й поширення знань через вивчення і демонстрацію унікальних пам'яток матеріальної й духовної культури. У курсі розглядається складна й суперечлива історія становлення і розвитку українського музейництва та його вплив на формування національної ідентичності, аналізується вклад українських музейних діячів у розвиток української культури та збереження історичної пам'яті. Ці процеси показано на тлі суспільно-політичного розвитку українських земель другої половини XIX – XX ст.
8	Археологічні відкриття, що сколихнули світ: від пірамід і Трої до	доц. Білас Н.М.	Археології та спеціальних галузей історичної науки	Курс присвячений історії світової археології, розвитку археологічної думки. Великі археологічні відкриття в XIX і XX ст. були зроблені в Середземномор'ї й на Близькому Сході. У Греції вели розкопки в Афінах, Спарті та інших містах, були відкриті знамениті святилища в Дельфах та

	Золотих воріт			Олімпії; в Італії великі розкопки проводили в Римі й Остії, біля Неаполя (Помпеї й Геркуланум). У Малій Азії розкопували Мілет, Ефес, Пергам, у Сирії – Геліополь і Пальміру. Особливе наукове значення мали розкопки Кноса (А. Еванс) на о. Крит, Трої й столиці хетів поблизу Анкари (Г. Вінклер) в Малій Азії. Дослідження у Фінікії, Сирії та Єгипті відкрили тисячолітні культури цих країн, висхідні ще до епохи неоліту. Розкопки в Сузах і Персеполі дали багатий матеріал з культури Стародавнього Ірану, а розкопки в Месопотамії відкрили міста Дур-Шаррукін, Ніневію, Вавилон, Ашшур та ін. Була відкрита найдавніша в світі шумерська цивілізація та її центри Ур, Лагаш. Дослідження на Сході поступово охопили величезні території: були вивчені стародавні культури Китаю та Індії. У Західній півкулі археологи сконцентрували увагу на вивченні пам'яток доколумбової Америки: ацтеків у Мексиці, майя в Центральній Америці, інків у Перу та ін. Великих успіхів досягла наука у вивченні раннього залізного віку, пізньої античності та середньовіччя в Європі.
4 семестр				
1	Основи бізнес-комунікації	доц. Кудринська А.І.	Соціології	Вибіркова навчальна дисципліна «Основи бізнес-комунікації» скерована на розвиток комунікативної компетентності професіоналів будь-якого рівня та напряму діяльності; розглядає широке коло питань, які стосуються організації та реалізації ділових бізнес-комунікацій, уміння вибудовувати соціальні відносини. Передбачає формування у студентів розуміння того, що культура бізнес-комунікації сприяє встановленню і розвитку конструктивних взаємодій між суб'єктами ділових відносин; уміння вести конструктивні бізнес-комунікації. Фокусується на розвитку у студентів здатності аналізувати конфліктні ситуації, що виникають у ході ведення бізнесу; формуванні вміння обирати адекватні способи розв'язання конфліктів, використовувати отримані знання для попередження та врегулювання конфліктів.
2	Modus Legendi: книга і культура читання в історичній ретроспективі	доц. Кметь В.Ф.	Давньої історії України та архівознавства	У курсі йдеться про історію книги як форми збереження й поширення найважливішої для людства інформації й засобу модернізації та цивілізування суспільств. У курсі відтворені головні етапи розвитку та поширення книги і культури читання в Європі: від вшанування як сакралізованої ознаки культурного простору чи визначника соціального статусу, через перетворення в категорію документообігу, до віртуалізації

				в сучасній бібліотеці. Культура читання трактована як один з виразних критеріїв самоідентифікації інтелектуальних та національних спільнот. Окрему увагу приділено методиці дослідження української рукописної та друкованої книги. Репертуар видання, простір формування літературного образу, стилістика викладу, оздоба рукопису чи друку, письмо чи шрифт, уподобання читацького середовища від найдавніших часів до сьогодення дають змогу виявляти нові джерела до давньої та нової історії України.
3	Візуальні образи історії (Живопис, скульптура, фотографія та кінематограф)	доц. Тарнавський Р.Б.	Етнології	Історія, навіть мимоволі, пронизує життя сучасного суспільства. Кожного дня, йдучи у справах, проходимо повз пам'ятники історичним діячам і будівлі, пов'язані з тими чи тими історичними подіями (часто навіть не знаючи про це). Історичні постаті стали невід'ємною частиною популярної культури, а портрети (у тому числі авторства видатних художників) і світлини деяких з них є найбільш упізнаваними і тиражованими зображеннями у світі (наприклад, фотографії Че Гевари, який «віддав обличчя своє панкам на одягу», Альберта Айнштайна чи Чарлі Чапліна, портрети Наполеона пензля неокласика Жака-Луї Давіда, чи Мерлін Монро, Єлизавети II і Мао авторства засновника поп-арту Енді Воргола). Хто з нас не бачив світлину «Обід на хмарочосі», зроблену 1932 р. під час будівництва Рокфеллер-центру в Нью-Йорку? Чи маску фараона Тутанхамона? Або ж так звану маску Гая Фокса – учасника Порохової змови 1605 р., стилізоване обличчя якого (завдяки художнику коміксів Девіду Ллойд) нині стало символом протестних акцій? Час від часу ми перегледаємо історичні телепередачі, фільми й серіали (які часто є екранізаціями художніх творів), частина з яких очолює світові рейтинги (наприклад, «Гладіатор» Рідлі Скотта, «Жанна д'Арк» Люка Бессона, «Титанік» Джеймса Кемерона, «Список Шиндлера» Стівена Спілберга, або ж серіал Майкла Герста «Вікінги», завдяки якому образ володарки норвезьких земель Лагерти нині нерозривно пов'язаний з канадською акторкою українського походження Кетрін Винник). Саме такі візуальні образи історії мають великий вплив на формування історичної свідомості більшості населення світу (тому таким важливим на сьогодні є створення конкурентоспроможного українського історичного теле- і кінопродукту). Але чи завжди ми замислюємося над тим, наскільки правдивою є візуалізація історії засобами мистецтва? Чи в цьому випадку можна довіряти лише фото- і кінодокументалістам? А, можливо, важливішою є не так достовірність відтворених у фільмі чи на картині історичних реалій, як передання духу епохи? Знаємо й про те, що історичні образи

				часто ставали елементами пропаганди. Згадаймо й про дискусії, які точаться в суспільстві щодо пам'ятників, історичних фільмів та ін. Відображенню історії в живописі, скульптурі, фотографії та кінематографії власне й присвячено цей курс.
4	Українське козацтво у європейських конфліктах XVI-XVIII ст.	проф. Войтович Л. В.	Історії середніх віків та візантиністики	Курс присвячений найновішим матеріалам стосовно участі українського козацтва у війнах з Османською Портою, походах у князівства Молдову, Валахію і Трансильванію, участі у Московській Смуті, московських та ліфляндських війнах, Тридцятирічній війні, Великій Північній війні і Семилітній війні. Особлива увага зосереджена на малознаних подробицях участі козаків у здобутті Кафи, штурмах Дюнкерка та Ізмаїла, битвах під Віднем і Парканами.
5	Формування європейської цивілізації та її цінності	доц. Козловський С.О.	Історії середніх віків та візантиністики	В курсі розгорнений процес формування європейської християнської цивілізації та аналізуються основні її надбання та їх еволюція: оцінка людини, ставлення до смерті, християнські цінності, особиста й суспільна гігієна, побутові умови та їх нормативи, освітні вимоги, сміхова культура, культ тіла і спорт, еротика і секс, сприйняття мистецтва, зміни стилів (романський, готика, ренесанс, бароко, рококо, ампір, класика, сецесія, модерн), правова культура, етичні норми, естетика, мораль і моральні норми, ідеали та ідеологія, суспільно-політичні моделі й військова етика. Йдеться про поняття менталітету, про еліту, культуру еліти й культуру загалу. Подається порівняльний аналіз та особливості різних моделей європейської цивілізації: візантійська, апеннінська, піренейська, скандинавська, франко-германська, британська і центральноєвропейська.
6	Галичина в європейському вимірі: історія, культура, постаті	доц. Калиняк Л. Д.	Історичного краєзнавства	У курсі розглядається історія Галичини від кінця XII ст. до сьогодення. Зосереджується увага на історичному розвитку краю, його місці й ролі в європейській цивілізації. Вивчаються основні аспекти політичного, соціально-економічного, суспільного та культурного розвитку краю, вплив на них загальноєвропейських процесів. З'ясовується феномен Галичини та його прояви в сучасному українському соціумі. Висвітлюється діяльність знакових особистостей, які визначали вектори історичного розвитку Галичини, а також її мультикультурність як пограниччя між цивілізаціями Сходу і Заходу.
7	Жива історія: нове прочитання минулого	доц. Боднар Г.А.	Новітньої історії України імені М.Грушевського	«Ми нерідко схильні високо оцінювати деякі нарації, попри їхню фактографічну слабкість («помилки»), навіть вище за ті, що вирізняються фактографічною точністю» (Є. Топольський). Потреба пізнати і

				<p>зрозуміти індивідуальний досвід людини як головної дійової особи історії привела до вивчення минулого в його антропологічному вимірі (з позиції пересічної людини) і становлення сучасної методики усної («живої») історії. «Мовчазний» в історії людський досвід дає змогу не так розкрити прогалини недавнього минулого, доповнити його новими відомостями, як порушити замовчувану проблематику, коригувати усталені та/чи суперечливі погляди, виявляти мозаїку індивідуальних досвідів пережиття, вивчати сам процес осмислення історичних подій і досвіду (студії пам'яті). Продукуючи нові способи вивчення і представлення минулого, «жива історія» впливає на тематичне поле досліджень, «оживлює» та якісно змінює образ історії, продукує критичне (пере)осмислення. Практикують навіть «терапію спогадами» для травмованих пережитим осіб і людей старшого віку. «Жива історія» – це можливість пізнати минуле «зблизька», через локальні випадки й родинні історії, емоції й переживання, багатоманіття життєвих рішень.</p>
8	Повсякденне життя в Центрально- Східній Європі в епоху середньовіччя та раннього Нового часу	доц. Лешкович Н.О.	Історії Центральної та Східної Європи	<p>Щоб уявити цілісну картину про суспільство, необхідно вивчати весь спектр соціальних, культурних, економічних, ментальних проявів людського життя. Особлива роль у цьому належить повсякденному життю людей, що охоплює всі прояви життєдіяльності суспільства: культуру, освіту, місто, село, сімейні відносини, соціальну структуру, житло, побут, харчування, лікування, моду, дозвілля, розваги, відпочинок, традиції, церемонії, норми поведінки, правові відносини, менталітет тощо. Такі знання про суспільство дозволяють визначити особливості розвитку держав і народів центрально- східноєвропейського регіону в епоху середньовіччя та раннього Нового часу.</p>
9	Політика багатокультурності у Європі	доц. Турмис Н.В.	Нової та новітньої історії зарубіжних країн	<p>Курс є складовою частиною всесвітньої історії й хронологічно охоплює період від 1970-х років до сучасності. Актуальність курсу зумовлена викликами сьогодення, позаяк європейські політики й суспільство звертають підвищену увагу як на проблеми культурного розмаїття, так і на зміцнення політичної єдності та суспільної консолідації. На межі ХХ – ХХІ ст. етнічні меншини та культурні спільноти дедалі частіше заявляють про власну самобутність і вимагають суспільного визнання. У відповідь держави змушені створювати нові механізми регулювання міжнаціональних проблем і суперечностей. Більшість сучасних європейських держав змогла враховувати інтереси різних етносів і груп та розширити їхні культурні свободи без шкоди для територіальної цілісності. Однак соціальні конфлікти, викликані небажанням частини</p>

				спільнот акультуруватися в європейський соціопростір, порушують суспільну рівновагу і залишаються викликом для європейського політикуму. В основу курсу покладено регіональний підхід з характеристикою провідних тенденцій політики багатокультурності в суспільній, політичній та освітній площинах. Метою курсу також є формування у студентів знань про вплив малих етносів і культурних спільнот на творення сучасної європейської ідентичності.
--	--	--	--	---

б) для III курсу (5 і 6 семестри)

№ з/п	Назва вибіркової дисципліни	Прізвище викладача	Кафедра	Анотація
5 семестр				
1	Мусульмани Заходу: люди та стереотипи	доц. Сипко Б.В.	Нової та новітньої історії зарубіжних країн	Навчальний курс розроблений на основі міждисциплінарного підходу (історія, філологія, релігієзнавство, соціологія, політологія, культурологія) із залученням широкої джерельної бази (нормативно-правові акти, звіти, преса, соціологічні опитування, інтерв'ю, твори художньої літератури й кінематографу, тексти пісень) та найновіших франко- й англійських досліджень. Серед основних питань, які аналізуються: джерела формування, кількісні та соціально-економічні характеристики мусульманських спільнот Заходу, організаційні структури європейських мусульман, участь осіб ісламського віросповідання у політичному житті, нові мусульманські «символи» Заходу, образ ісламу та мусульман у ЗМІ, художній літературі та кінематографі, а також соціальні аттитюди європейців щодо ісламу та мусульман. При підготовці до семінарських занять, завдяки ознайомленню з резонансними творами, студенти отримують навички деконструювання текстів художньої літератури та кінострічок на предмет стереотипів щодо осіб ісламського віросповідання. Загалом цей курс покликаний удосконалити вміння аналізувати сучасні етно-релігійні процеси в країнах Заходу.
2	Михайло Грушевський і Львівський	проф. Сухий О.М.	Новітньої історії України імені М.Грушевського	Метою пропонованої дисципліни є вивчення історії Львівського університету на рубежі кінця XIX – поч. XX століття. Українські політичні сили у цей період розгорнули боротьбу за власну національну

	університет			вищу школу. В рамках цього політичного руху особливе місце займала кафедра історії України, відкрита у Львівському університеті й очолена Михайлом Грушевським. Діяльність М. Грушевського супроводжувалася творенням національної школи істориків, які стали не лише відомими вченими, а й політичними діячами у краї на початку ХХ ст. Особливе значення для курсу має аналіз діяльності наукового семінару, який вів професор Грушевський, зв'язок студентів-українців Університету з Науковим Товариством ім. Шевченка.
3	Війна і мир: в розхитаному світі	доц. Лапан Т.Д.	Соціології	Курс дасть змогу всім зацікавленим слухачам: визначити сутність та специфіку феномену війни і миру; проаналізувати нові виклики і загрози для українського суспільства в сучасній системі світової безпеки; розібратися в новому типі війн – «гібридних» війнах; дізнатися про особливості війн четвертого покоління, які ведуться з використанням спеціальної «інформаційної зброї»; здійснити спробу візуального аналізу образів війни у фільмах; проаналізувати феномен тероризму; проаналізувати процеси (де)мілітаризації світової спільноти.
4	Історичні пам'ятки Галичини	доц. Масик Р.В.	Історичного краєзнавства	Курс охоплює широке коло питань, які стосуються історичної, культурної й духовної спадщини Галичини. Це історія найвизначніших пам'яток архітектури, сакрального мистецтва, місць пам'яті, знакових постатей краю, які залишили помітний слід у його історії. Курс представляє феномен Галичини, його прояви на різних етапах історії. Зокрема це стосується таких аспектів, як формування образу Галичини в культурі середньовіччя та ранньомодерної доби, періоду ХІХ – середини ХХ ст., особливостей його рецепції в період радянського режиму, а також специфічних проявів «галицької» ментальності в умовах незалежної України. Водночас історія Галичини розглядатиметься під кутом цивілізаційного пограниччя Заходу і Сходу, що витворило неповторний соціокультурний простір і колорит краю.
5	Від Аскольда до Томосу: історія християнської церкви в Україні	доц. Дух О.З.	Давньої історії України та архівознавства	Історія християнства на українських землях має тисячолітню традицію. Релігія пронизувала все життя середньовічної України аж до початку модерної доби, коли спостерігається поступова секуляризація. Утім, і в наступну епоху Церква, не зважаючи навіть на наступ тоталітарних режимів, продовжувала відігравати важливу роль у житті українського суспільства. Мета курсу: використовуючи здобутки сучасних історіографії, релігієзнавчих і богословських дисциплін, сформувати у студентів знання про етапи і тенденції розвитку основних християнських конфесій, які існували на українських землях від Х ст. до сьогодення.

				Курс повинен допомогти студентам з'ясувати співвідношення східних і західних впливів на релігійне життя в Україні, розкрити закономірності розвитку різних Церков і місце України в цивілізаційній політиці сучасного поліконфесійного світу. Передбачено ознайомчі тематичні екскурсії до музеїв і бібліотек Львова, а також виїзд поза межі міста до основних сакральних пам'яток регіону.
6	Королівські династії Європи	доц. Целуйко О.П.	Давньої історії України та архівознавства	Уже більше тисячі років європейськими країнами правлять монархи під різними титулами – королі та імператори, кайзери та великі князі, принци та герцоги. Мета курсу полягає в ознайомленні студентів з головними правлячими династіями минулого та сучасності, вивченні хитросплетень їх родинних зв'язків та шлюбної політики тощо. Чи були ці монархи Мудрими і Сміливими, Великими чи Короткими, Хоробрими чи Добрими, якими вони були і є володарями для своїх підданих, хто такі фаворити і як вони впливали на політику європейських країн – про все це Ви дізнаєтеся, якщо оберете цей навчальний курс. Візантія та варварські королівства, Англія та Франція, Угорщина та Польща, і, звичайно, Україна чекають на Вас. Приєднуйтесь.
7	Китайська і японська цивілізації: традиції і сучасність	доц. Козловський С.О.	Історії середніх віків та візантиністики	Основна мета курсу полягає у формуванні у студентів цілісного системного уявлення про типологічні й етапні особливості формування і розвитку китайської та японської цивілізацій, їх взаємовплив, релігійні та ментальні особливості та інститути, зокрема конфуціанство та інститут самураїв. Аналізуються культурно-господарські, освітні, науково-технологічні й воєнно-політичні традиції і їх відбиття у сучасному житті.
8	Традиційна культура народів Європи	доц. Рачковський Г. В.	Етнології	Курс “Традиційна культура народів Європи” значну увагу приділяє етногенезу та етнічній історії європейських народів, проблемам їх етнічної свідомості і самосвідомості, матеріальній і духовній культурі, зокрема традиційному будівництву, гастрономічним традиціям, особливостям побуту, сімейних та громадських відносин, окреслює питання і деталі, що дозволяють дати точну етнічну характеристику окремим етносам Європи. Навчальний курс спрямований на підкреслення етнічної специфіки та характерних рис традиційної культури європейських народів, на виявлення у ній загального та унікального у загальноєвропейському контексті.
9	Культурно-інтелектуальний поступ Європи в новий та новітній час	доц. Шпик І.Є.	Історії Центральної та Східної Європи	Курс має на меті висвітлити особливості зародження і розвитку провідних ідей, ідеологій та світоглядних уявлень у їх нерозривному взаємозв'язку з суспільно-політичними, економічними, культурними й іншими обставинами, що відігравали визначальну роль в історії Європи.

				Чимала увага приділяється аналізу творчої діяльності та спадщини найвидатніших європейських інтелектуалів, які розробляли й утверджували, підважували та змінювали парадигми пізнання, здійснювали великі відкриття і винаходи, забезпечуючи стрімкий поступ західної цивілізації.
6 семестр				
1	Слов'яни на середньовічній карті Європи: від ранніх держав до формування Руської імперії	доц. Щодра О.М.	Давньої історії України та архівознавства	В курсі подаються погляди сучасної історичної науки на слов'янський етногенез (походження слов'ян), їх прабатьківщину і напрямки слов'янського розселення, взаємини з іншими спільнотами та початки державності від держави Само та Київської Русі до королівств і князівств інших слов'янських народів, їх спільні та відмінні риси. Головна увага приділена походженню українського народу і дискусіям навколо цієї проблеми. Курс побудований на антитезі (протиставленні) протилежних поглядів і розгляді їх аргументації. Передбачається участь слухачів у дискусіях з найважливіших проблем.
2	Глобальна історія в глобальному світі	проф. Зашкільняк Л.О.	Історії Центральної та Східної Європи	Курс передбачає ознайомлення студентів з підходом істориків різних країн до формування та розвитку сучасного напрямку «глобальної історії», яка розглядає еволюцію природи і людства у їх взаємодії, намагається з міждисциплінарних наукових позицій пояснити проблеми і перешкоди в розвитку людських спільнот та прогнозувати їх розв'язання і подолання на основі нагромадженого історичного досвіду. Аналізуються праці таких відомих вчених як Еріх Янч, Фернан Бродель, Джеррі Бентлі, Джарет Даймонд, Ювал Харарі, Адам Джонс, Ієн Мортімер та інших.
3	Візуалізація та віртуалізація соціальної реальності	асист., к.с.н. Химович О.С.,	Соціології	Основними завданнями вивчення дисципліни є: формування критичного сприйняття впливу візуальних джерел (реклами, кіно, соціальних Інтернет-мереж та ін.) на особистість, її повсякденне життя та суспільство загалом; отримання студентами практичних навичок проведення досліджень за допомогою соціологічних методів; розгляд основних принципів візуалізації та віртуалізації соціальної реальності; вироблення креативного мислення в контексті представлення авторського візуального проекту.
4	Історія Львова	доц. Білостоцький С.М.	Давньої історії України та архівознавства	Львів – одне з найдавніших міст Європи, яке одним з перших на Русі отримало магдебурзьке право, тобто право на міське самоуправління і власне судочинство. У соціальному плані населення міста було чітко структуризоване: міські багатії (патриції), міщани з міським правом

				<p>(міське поспільство), міська біднота (плебеї). Права, якими володіли міщани Львова, були такими вагомими, що до середини XVII ст. вважали за більш престижне отримати громадянство міста, ніж титул шляхтича. Підробка документів, неправдиві присяги, лжесвідки, підкуп – все це часто виступало засобами для отримання міського громадянства. Мешканці міста ділилися не лише за станами, а й за націями, які мали особливості свого управління ще за руських часів. Релігійна нетолерантність зумовлювала часті сутички між представниками громад міста, що переходили в гучні судові процеси. Львів був одним з найбільших ремісничих і торгівельних центрів Речі Посполитої. Розвиток цехового ремесла, торгівлі припадає на XIV–XVII ст. До Львова прибували купці з багатьох міст Речі Посполитої, Західної Європи і Сходу. Боротьба за споживача спонукала виробників продукції «творчо» підходити до ведення бізнесу, вдаючись навіть до шахрайських, корупційних схем. Тут діяли організовані злочинні групи й злочинці, що діяли поодиноці. Злодії, дезертири й вуличні хулігани були у Львові улюбленими персонажами вуличних пісень та усних легенд. Курс присвячений висвітленню історії Львова XIX – першої половини XX ст. через розгляд тематичних блоків: Міщанські родини Львова: моральні цінності, традиції, стосунки, помешкання, маєтки, конфлікти; Львів під опікою бога Меркурія: від цехів і ярмарків до міжнародних торгівельних форумів; Діяльність дочки Урана й Геї у Львові: покарання за розпусту, відьомство, крадіжки, вбивства, дітобвиство, фальшування; Нові технології збагачення: корупція, злочинні махінації по-львівськи в XIX – на початку XX ст.; Щоденне життя Львова XIX – початку XX ст. на шпальтах львівської періодики: вулиця, церква, театр, казино, кав’ярня; Львівські самогубці – між гріхом і злочином: соціальні, економічні, вікові, психічні причини самогубства; Історія Львова в художній літературі: між реальністю і творчою фантазією.</p>
5	<p>Шпигунство періоду «холодної війни»: таємні операції, вербування агентів, міжнародні скандали</p>	доц. Сіромський Р.Б.	Нової та новітньої історії зарубіжних країн	<p>Навчальний курс побудований на розсекречених документах КДБ і ЦРУ та розкриває окремі сторінки історії шпигунства в період «холодної війни» (1945–1991). Під час протистояння Радянського Союзу і США, а разом з тим ОВД і НАТО, володіння інформацією ставало ключовим чинником у виробленні стратегії поведінки на міжнародній арені. Саме цією обставиною й була зумовлена активна шпигунська діяльність, для кращого розуміння якої будуть проаналізовані види шпигунства, шляхи вербування агентів, проведення спецоперацій, міжнародні скандали на</p>

				<p>грунті агентурних провалів. У центрі уваги навчального курсу – справи Ігоря Гузенка, подружжя Розенберґів, кембриджської п’ятірки, Кіма Філбі, Олега Пеньковського, Олдріча Еймса та ін. Окрема увага буде зосереджена на «шпигунській тематиці» в літературі та кіно (зі спробами відділити історичні факти від художнього вимислу).</p>
6	Історичні міфи та фальсифікації: від Константинового дару до Велесової книги	доц. Файда О.В.	Історії середніх віків та візантиністики	<p>Знання, яке продукує історична наука, завдяки її тісному пов’язанню з політико-ідеологічною та іншими царинами суспільного життя, нерідко піддається спробам коригування та “підправлення” з боку різних зацікавлених осіб та інституцій. Слухач дізнається, що історичні фальсифікати створювали вже в античну епоху, а діяльність з приводу створення текстів та археологічних артефактів з метою видати їх за історичне джерело триває до сьогодні. Іншими словами, зацікавлені ознайомляться з “мистецтвом” фальшуванням від знаменитого Константинового дару до не менш популярнонь сьогодні Велесової книги. Друга частина курсу присвячена спотвореній формі історичної свідомості – історичному міфу, який послуговується образами та символами, ґрунтується на емоційних та ірраціональних компонентах. Розглянені класичні сюжети історичного міфу як от “предки-засновники” чи апологія славетних історичних діянь. Акцентована увага слухачів на тій обставині, що ідеологи та політичні провідники, особливо у ХХ ст., засобами псевдо- та неоміфологій намагалися реалізувати низку політичних проєктів.</p>
7	Культурна дипломатія	доц. Павлишин О. Й.	Новітньої історії України імені М.Грушевського	<p>Навчальна дисципліна «Культурна дипломатія» – є важливою складовою формування теоретичних знань та практичних навичок фахівців у сфері міжнародних відносин, культурології та журналістики. Культурна дипломатія – вид публічної дипломатії та інтегральний чинник міжнародної політики «м’якої сили» («Soft Power»), що охоплює обмін ідеями, інформацією, мистецькими проєктами та іншими компонентами культури між державами й народами з метою зміцнення взаєморозуміння і є одним з ключових напрямків культурної політики держави. Зміст дисципліни охоплює питання, пов’язані з аналізом історичної традиції української культурної дипломатії від найдавніших часів до сьогодні; розгляд концепцій, моделей, форм і комунікативних технологій культурної дипломатії у теорії і практиці інтернаціонального міжкультурного діалогу. У рамках курсу студенти засвоюють теоретичні знання та набувають практичних вмінь необхідних для створення культурних проєктів, спрямованих на формування позитивного іміджу</p>

				України за кордоном; навчаються аналізувати і систематизувати відповідну інформацію, яка може сприяти популяризації сучасної української держави, її культури, географічного різноманіття, етно-демографічної та регіональної специфіки, комунікаційного, економічного і наукового потенціалу. Підсумком курсу є підготовка студентами індивідуальних проектів-презентацій культури України в одній з країн світу.
8	Гуцули, бойки, поліщуки: між традицією та сучасністю	доц. Гілевич І. Я.	Етнології	На основі найновіших здобутків української етнологічної науки та суміжних дисциплін розглядається процес формування меж історико-етнографічних районів України, історія їхнього дослідження, загальноукраїнські риси, регіональні особливості та локальна специфіка основних ділянок традиційної культури етнографічних (гуцули, лемки, бойки, поліщуки) та локальних груп (волиняни, подоляни, покутяни, слобожани та ін.) українського народу. Розкриваються природні, політичні й міграційно-демографічні чинники, які зумовили появу і розвиток у різних районах відмінних елементів етнокультури. На фоні цього розмаїття простежуються інваріантні (незмінні) компоненти традиційної культури, тобто спільні для українців на всій їхній етнічній території. Показується роль елементів традиційної культури у сучасному житті мешканців різних етнографічних районів України, їхній потенціал у розвитку туристичної привабливості України.
9	Народження західноєвропейської ідентичності (IV-XV століття)	доц. Кашук О.Я.	Історії середніх віків та візантиністики	Середні віки – це період народження і формування об’єднаної Європи. Західна Європа народилася тоді, коли впала Західна Римська імперія. Саме тоді були покладені основи спільної західноєвропейської ідентичності і ментальності, навіть якщо люди, що жили у середньовічній Європі, ще не мріяли про будівництво спільного європейського простору. Вирішальну роль у формуванні на Заході спільної свідомості відіграла культура, що своїми коріннями сягала античної філософії і раннього християнства. Вона перетинала кордони, що розділяли королівства, і впродовж століть будувала особливу західноєвропейську самобутність. Її формування і розвиток були пов’язані з різними історичними подіями і процесами. Період самоусвідомлення європейцями власної ідентичності настав у XV столітті, коли папа Пій II (1458-1464) в 1458 р. написав короткий трактат про Європу, а в 1461 р. – про Азію. Цим засвідчено, що у XV столітті вже існував контраст між ідеєю Європи та іншими культурними і географічними просторами. Західноєвропейський світ безперечно став

				середньовічним витвором. Мета курсу полягає у висвітленні ідей, процесів та подій, що мали місце у IV-XV столітті і створили фундамент майбутньої західноєвропейської ідентичності.
--	--	--	--	---